Vazos karo dėl Švedijos sosto (Livonijos karo), pareikalavusio iš LDK daug kraujo ir pinigų.

Vytautas Aleksiejūnas

Baniškių kaimo Prahos grašių lobis

1994 m gegužės mėn. Vilniaus miesto Gvazdikų gatvės gyventojas Ivanas Petrulevičius, kasdamas griovį šalia gyvenamojo namo, apie 50 cm gylyje surado monetų lobį (pav.34). Monetos, matyt, buvusios sudėtos į audinį. Jo likučius ir dar 21 monetą pavyko aptikti vėliau, pakartotinio radimvietės tyrimo metu. Iš viso į LNM Numizmatikos skyrių pateko 992 monetos. Nuo monetų jas dengusią žalią patiną nuvalė šio muziejaus Restauravimo skyriaus restauratorė Ina Gaidamavičienė.

Lobyje surasti tik Prahos grašiai. Jie kaldinti Čekijos valdovų Karolio I (1346-1378) ir Vaclovo IV (1378-1419) valdymo metu. Karolio I vardas yra paminėtas 12-oje visų lobyje aptiktų Prahos grašių, tai sudaro tik 1,2% bendro monetų kiekio. Dauguma rastų monetų priskiriama Vaclovui IV. Šiam valdovui priskiriame ir daugiau kaip 50 vienetų labai nudilusių šio lobio monetų. Rastos monetos leidžia lobį datuoti XV a.

E. Ivanauskas knygoje "Lietuvos pinigų lobiai, paslėpti 1390-1865 metais" (V., 1995. P. 23) nurodo lobio radimo vietovę - Baniškius. Dabartiniu metu Baniškiai yra Vilniaus miesto dalis .

Giedrius Aleliūnas, Linas Kvizikevičius

Seredžiaus lobio radimvietės tyrinėjimai

1994 m. buvo atliekami archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarko rajone Seredžiaus miestelyje. Šurfuojant senovės gyvenvietėje, 1 m^2 šurfe aptiktos 7 XVII a. pradžios monetos - lietuviški Žygimanto IV Vazos valdymo laikų dvidenariai, šilingai, lenkiškas to paties valdovo pusantrokas.